

Nro. 44.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indált Bétsből, Pénteken Május 31-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Május' 22-dikét, mint a' Cs. K. seregekre nézve igen ditsőséges *Asperni* ütközetnek napját, fényes solennitással innepelte *Krems* városában a' Király ő Cs. Fő Hertzegsége gyalog Regimentje, a' melly ezen ütközetben magát igen megkülömböztette volt. Ugyan ezen napon fedezték és szentelték-fel azt az emlékeztető oszlopot, mellyet Felséges Urunk és Cs. Fő Hertzegzeink, a' Cs. K. seregeknél halhatatlanságban maradó emlékeztető Feldmarschall-Lieutenant Schmidt Henrichnek, a' ki azon vidéken *Dürnstein* mellett 1805-ben Nov. 11-dikén elesett, Pisani nevű hires mesterember által készítették, és a' *Kremsi Kaszárma* előtt lévő piatzra felállították. Az előtt való

estve szép *Concertet* tsinált a' szabad ég alatt egy számos muzsikai kar, melynek alkalmatosságával a' népnek ezen buzgó éneke, *Isten tartsd-meg a' Császárt*, elénekeltetett. Az innepnek napján katonai fényes parádé, alkalmatosság szerént való szép prédikátzió, ágyukkal való salvélövés, közönséges harangozás, 's végezetre estve a' Regiment Obersterénél *Főleis* urnál nagy vatsora volt. Az Asperni ütközet napján a' nevezett Regimentből elesett emberek özvegyeikre és árváikra, 's a' megsebesedett emberekre is gond volt, a' kik 858 forint alamisnát kaptak.

Eö Császári és Apostoli Királyi Felsége, a' ki minden környütállásokban hív alatvalóit megjutalmaztatni el nem mulatja, a' Felséges Erdélyi Udvari Cancellárián lévő N. Udvarhely Széki Lövétei Pálffy Ignátz Cancellista Urat, a' múlt háborúban tett, és a' Felséges Császári Királyi Udvari Hadi Tanács által ő Felségének be mutatott, igen ritka, és nevezetes hív szolgálatjaiért a' közepső, füles, és pántlikás aranypolgári Erdem pénzel méltoztatott kegyelmesen megjutalmaztatni.

Magyar Ország.

Keserves dolog, hogy egy időszakasztól fogva alig telik-el egy hét, hogy hazánknek nevezetesebb városaiban történő réttentes égésekről való irással ne kéntelenítetténk szomorítani Olvasóinkat. Ismét egy nagy gyuladásról kell irnunk. *Poson* városában a' mult kedden, Május 28-dikán ismét tűz támadván, annak egy részét hamuvá tette. Még most ugyan nem irhatunk ezen szeréntsetlenségnek minden környülállásai felől egész pontossággal: hanem annyit most is hitelesen

említhetünk; hogy az elégett házaknak számát két százra teszik — a' gyuladás a' város felett lévő várban viradólag kezdődött — mi okozta a' gyuladást, erről bizonyost senki nem tudott mondani még eddig; sokfélekeppen beszéltek.

A' várban minden elégett, a' mi megéghető benne találtatott.

Egyéb eránt kedves híreket veszünk nem tsak a' Magyar hazának, hanem az egész Monarchiának majd minden részeiből. Igen termékeny idő jár mindenütt. A' szőlő hegyek, gabona-termő földek, és kaszállók, bő terméssel élesztgetik a' szükségnek hosszas szenvedése miatt eltsüggedett népeket.

Török Birodalom.

A' Törökök és Oroszok között való fegyvernyugvásnak ideje (így irnak Ó-Orsovából Május 11-dikén) Aprilisnek utolsó napján eltelvén, az Oroszok Új-Orsovánál azólta néhány battériákat készítettek, és szélső vigyázóikat megerősítették.

Oláh országból azonközben számos Orosz csoportok útoztak-el Lengyel Ország felé.

Frantzia Birodalom.

A' Május 17-dikén kijött Monitörben ezeket olvassuk: — „A' Spanyol Király (Josef) tegnap délben Rambouilletbe érkezett, a' hova a' Császár és Császárné ő Felségék St. Cloudból néhány napokra által mentek. Maga személyesen hozta ő K. Felsege ő Cs. K. Felségéhez a' Romai Király' születésiért a' maga szerentsekivánásait. Rambouilletet még az nap estvéli 6 órakor oda hagyván ő K. Felsege Párisba jött, és a' Luxemburg névű palotába szállott-bé. — „Card. Fesch ő Eminentziája, a' Nagy Ceremoniamesterrel, a'

Cs. templom Ceremoniamesterivel, és egy építőmesterrel egyetemben megvizsgálták a' Párisi Érseki templomot, oly véggel, hogy az Érsek egyetértésével a' Római Király' kereszttségére nézve miképpen keljen abban minden készüléteket elintézni."

Ugyantsak a' Monitör említi, hogy a' Szakszoniai Udvar a' Császár helybehagyásával 12 milliót akar Párisban költsön venni. A' *Perregaux* és *Lefitte* nevű Váltóházakra bizta a' költsönözendő summának öszszeszerkeztetését. Ezen Udvarnak hitele, finantziájának jó rendje, 's a' kedvező feltételek reménleni engedik, hogy minden nehézség nélkül eléri czélját.

Párisból Május 1-ső napján egy Kurir érkezett Nápolyba a' Királynéhoz. Ő Felségét arra kéri Napoléon Császár, hogy a' Római Királynak legyen keresztannya.

A' Nápolyi Király a' Római Király' születésére nézve botsánatot hirdetett országában az engedetlen Conscriptusoknak, és megengedte, hogy a' kik az országban találtatnak, Május utolsó napjáig, a' kik pedig onnét eltávoztak, Junius utolsó napjaig, vissza térhessenek Regimentjeikhez.

Május 18-dikán irták Párisból, hogy ott olyan hír terjedett volna el, hogy Napoleon Császár kevés napok alatt *Cherbourg* felé fogna *Rambouillet*ből elútazni; hogy Császárné ő F. g. is el fogná oda kíséreni: hanem hogy az egész útadás csak nyoltz napok alatt fogna megadni.

Mínthogy a' Rénus bal partjának szomszéd-ságában eső Frantzia Departementomokból, a' hol most a' katonaság az olyan Conscriptusok-

nak üldözésekben foglalatostokodik, a' kik magokat a' katonáskodás alól egy és más módok által elvonní iparkodnak, tehát megeshetik, hogy ezek közöttül némelyek a' Rénus jobb partjára által szöknek: erre nézve mindenütt nagy vigyázást parantsóltak a' Rénusi szövetséghez tartozó Fejedelmek. A' Frankofurtumi Nagy Hertzeg kihirdettette, hogy 150 forint büntetés alatt senki a' maga házához egy Frantziát is az Országlószék' híre nélkül bévenni ne mérészeljen. A' régebben ott lévő Frantziák is magokat újabban béjelenteni tartoznak a' Politziai kormányshéknél. A' melly mesterember valamelly Frantzia születésú legényt vagy inast magánál eltitkol, hasonlóképpen 150 forint birságot fizet.

A' *Hamburgi* levelek szerént az oda való Departementom Préfektussa kihirdette: hogy mivel úgy lehet észre venni, hogy sok ifjú emberek megházasodnak, tsak azért, hogy azt gondólják, hogy a' házassági élet őket a' katonáskodás alól feloldozza: tehát mindeneknek tudokra adatik, hogy a' birodalom' törvényei a' feleséges és feleségtelen Conscriptusok között semmi külömbséget nem határoztak, melyre nézve senki magát meg ne tsalja, minthogy ha a' sorsvonás őket külömben érne fogja, házasodva is szintúgy el kell menniek, mintha meg nem házasodtak volna.

A' Rotterdámí lármát, melyről emlékeztünk, a' következő Kemény hirdetés által tsendesítette. Május 7-dikén a' Polgármester: — „Boszszúsággal értette a' Polgármester, hogy tegnap két tengeri Conscriptus csoportok menvén-el itt a' város mellett való Kanálisén, 's ezek között és az ő kísézőik között veszekedés támadván, ez olyan

nagy gráditsra lépett, hogy magát gondolatlan-
ságból a' nép is belé elegyítette, melynek olyan
nagy rendetlenség lett a' következése, hogy a'
nép a' katonákat kövekkel hajgálni kezdvén,
ezek az erőt erő által kéntelenítették vissza
verni, még pedig oly szomorú kimeneteilel, hogy
több személyek, kik között talám ártatlanok is
találtak, elestek vagy megsebesedtek. Így jár-
tak *Müller* és *Sonntag* nevű Conscriptusok, és
egy ide való betsületes golgár, a' kik sebet kap-
ván már meghaltak. A' Polgármester 100 arany
jutalmat ígér annak, a' ki a' lázzasztókat elárul-
ja, hogy számadásra lehessen venni őket, és meg-
int mindeneket, hogy semmi öszszesereglésre
való alkalmatosságot ne szolgáltatassanak. „

A' Hollandiai Kormányzó is kihirdettette
azon Végzését, melly nem rég az Amsterdami
lármanak alkalmatosságával készült és adatott
volt ki, hogy t. i. ha 10 személynél több egy
rakásban találatik, tamadásnak tartatik, és a'
sereg erő által széllyel kergettetik; vagy ha el-
lent áll, azonnal katonai ítélőszek eleibe vitet-
tetik. – Ezen hathatós eszközöknek elővétette-
tések után a' Conscriptusok tsendességgel tovább
folytatták útjokat, és az egész lárma megszűnt.

Páris, Május 16-kán. Minthogy a' gyermek,
természeti vagy hójagos himlő *Párisban* igen
ura kodni kezdett: tehát az Orvosi Facultás ta-
nátslására a' Romai Királyba Május 11-dikén a'
tehen himlőt kézorvos *Hussan* béoltotta, Eő Fel-
sége ugyan a' béoltástól fogva is egészszen jó
egésségben van: Császár ő Felsége azonközben
tsakugyan jónak találta a' keresztelésnek solen-

nitássait, a' mellyek Junius 2-dikára voltak határoztatva, Junius 9-dikére rendelni.

Anglus Orvos Doktort *Jennert*, a' tehenhílnök feltalálóját, a' Frantzia Institutum Május 13-dikán a' maga tagjává külföldi nevezte.

Napoleon Császár a' Frantzia és Olasz országi minden Püspökökhöz St. Clouból Aprilis 25-dikén egyegy irást botsátván, meghivta őket, hogy Junius 9-dikére Párisban a' Boldog Aszszony templomában, *Nemzeti Concilium* tartás végett jelenjenek-meg. Meghívó irásában így szoll a' Császár: — ;

„N. N. Püspök Ur! A' leg nevezetesebb és népe-sebb Ekklesiáink üressültek-meg a' birodalomban; a' megerőssített Concordata az egyik alkúvó rész által nem tartatott-meg illendően. A' Német tartományokban a' Püspökségek 10 esztendő alatt majd mind üresen hagyattak; alig találatnak ott 8 Püspökök; a' Megyéekben többire csak Apostoli Vicariusok találatnak. A' Káptalanok megakadályoztatódtak azon jusokban, hogy a' Püspökiszéknek megüressülése alatt Megyéiket igazgathatták volna. Alattvalóink között való meghasonlást gerjesztő mesterkedések vétettek munkába. Az alatt egy eszendő után a' másik telik-el, hogy a' Püspökiszékek naponkent üresednek, annyira, hogy attól lehet tartani, hogy ha siető segedelemeszközök nem vétetnek elő, kialuszik országainkban a' Püspöki hivatal. Ehezképpest meghatároztuk, hogy a' jövő Junius 9-dikére minden Püspökök Párisban a' Boldog Aszszony templomban *Nemzeti Concilium* tartásra özsze gyülekezzenek. Kivánjuk tehát, hogy a' Püspök úr, ezen levelünknek vételével Páris felé útnak in-

dúljon, hogy 'oda Junius' első hetében megérkez-
hessék. Nem lévén ezen levelünknek egyéb czél-
ja, kérjük az Istent, hogy a' Püspök urat szent
oltalma alatt tartsa-meg."

Német Ország.

Lipsiából így írnak Május 15-dikén. Tegnap-
előtt egy Királyi Biztos érkezvén ide Dresdából,
azonnal az áruportéka magazinumoknak szoross
megvizsgáltatásokat vette munkába. Tilalmas
portékákat nyomozott. Azt mondják, hogy va-
lami Hamburgi, Dessau, és Breszlai Sidó Ke-
reskedők sok Anglus portékát loptak bé ide ha-
mis bizonyosság levél mellett, a' mellyek ha meg-
találtatnak nem csak hogy mind elvétettetnek,
hanem még az emberek is keményen meg fognak
büntettetni, minthogy a' mi Királyunk leg nagyobb
pontossággal hozzá tartja magát a' Napoleon
által Anglia ellen Európában felállított Sy-
stemához.

Lengyel Ország.

Lembergől Május 12-dikén írják, hogy a'
Warschaui Nagy Hertzegséghez tartozó Lengyel
Regementek, Krakauból és Lublinból mind elú-
toztak. Azt mondják, hogy a' Bug és Vistula
vizek között szállanak-meg Osztalyonként, gyanit-
hatóképpen mustratartás végett. Krakauban és
Lublinban polgári katonaság strázsál. Nemélyek
a' Dantzkában őrizeten lévő Lengyel fegyveresek
számát 7000-re teszik.

* * *

Trattner Mátyás, Cs. Kir. pr. könyvnyomtatónál
újjonnan készült, és találtatik:

*Attila, vagy is: a' Régi Magyarok' első vezéré-
nek ditsőséges viselt dolgai. Fordította egy ha-
záját szerető Magyar. F. 2.*